

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVII KONFERENCIJA

Vilnius, 2025 m. gegužės 16 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF Mokslo ir inovacijų
skyriaus Studentų mokslinės veiklos
koordinatore Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2025

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Jaun. m. d. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
lekt. gyd. Karolina Žvirblytė-Skrebutėnienė

prof. dr. Pranas Šerpytis
lekt. Artūras Mackevičius
dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
jaun. asist. Andrius Žučenka
Doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Andrius Bleizgys
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Asist. dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitas Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Ugnė Šilinskaitė
Austėja Zubauskaitė
Aida Kuznecovaitė
Milda Kančytė
Milvydė Marija Tamutytė
Renatas Kedikas
Fausta Timinskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gailė Mikalauskaitė
Gabrielius Leščinskas
Damian Luka Mialkowskyj
Radvilas Jančiauskas
Maksim Čistov
Ugnė Mickutė
Lina Bludžiutė
Augustė Melaikaitė

Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Raminta Kasteckaitė
Ernestas Gulbickis
Edgaras Zaboras
Benas Matuzevičius
Sylvia Rogoža
Rūta Valiukevičiūtė
Agnė Vasiulytė
Agata Bruzgul
Valentinas Kūgis
Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas
Matas Kuncė
Gintė Grubliauskaitė
Milda Černytė

Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Patricija Griškaitė
Povilas Jurgutavičius
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Augustinas Stasiūnas
Alicija Šavareikaitė
Odeta Aliukonytė
Milda Eleonora Gričiūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišk Bogdzevič
Rokas Dastikas

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2025

© Vilniaus universitetas, 2025

VAIKŲ IR PAAUGLIŲ UŽSPRINGIMO FOBIJA: LITERATŪROS APŽVALGA

Autorius. Elinga INČIRAUSKAITĖ, III kursas.

Vadovas. Lekt. Kamilė POCIŪTĖ, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Psichiatrijos klinika.

Tikslas. Išanalizuoti ir apibendrinti literatūroje pateiktus vaikų ir paauglių užspringimo fobijos atvejus, juos sukėlusius veiksnius ir gydymo metodus.

Metodika. Mokslinės literatūros paieška buvo vykdyta elektroninėje duomenų bazėje *PubMed* kombinuojant raktinius žodžius anglų kalba: „Phagophobia“ arba „Choking Phobia“ arba „Swallowing phobia“ arba „Psychogenic dysphagia“. Viso buvo rasta 144 straipsniai, iš kurių atmetus straipsnius nesusijusius su tema, ne anglų kalbos, suaugusiųjų fagofobijos atvejų straipsnius į apžvalgą buvo įtrauktos 18 publikacijų, kuriose aprašyti 56 atvejai. Į apžvalgą įtrauktos 1988 – 2024 m. publikacijos.

Rezultatai. Iš 56 atvejų 52 % (29) sudarė mergaitės, 48 % (27) – berniukai, vidutinis tiriamųjų amžius – 9 m. Dažniausia užspringimo fobijos priežastis buvo springimo patirtis (73 %), rečiau vėmimas (14 %) ar stebėtas kito asmens springimas/vėmimas (7 %). Svorio kritimas nustatytas 39 % (22) pacientų, 1 pacientui – svorio priaugis. Komorbidiniai sutrikimai ar premorbidinės būklės diagnozuotos 36 % (20) pacientų: 5 sirgo nerimu, 4 – depresija (3 iš jų – kartu su nerimu), 5 – obsesiniu kompulsiniu sutrikimu (OKS) ar susijusiais ypatumais, 4 – vengiantis / ribojantis maisto vartojimo sutrikimas. Daugumai (82 %) taikytas nemedikamentinis gydymas, dažniausiai ekspozicija paremta terapija (56 %). Taip pat naudota edukacija (17%), elgesio terapija (17 %), kognityvinė elgesio terapija (13 %), šeimos įtraukimas (15 %), relaksacijos technikos (22 %). Medikamentinis ar kombinuotas gydymas skirtas 18 % pacientų. Iš jų 8 iš 10 turėjo psichikos sutrikimų (3 – nerimą ir depresiją, 3 – OKS). Be gretutinių psichikos sutrikimų buvusiems pacientams skirti sertralinas ar aripiprazolas. Gydymo sunkumų patyrė 12,5 % pacientų, 1 paciento būklė nepagerėjo.

Išvados. Užspringimo fobiją vaikams dažniausiai išprovokavo springimo patirtis. Dėl baimės atsiradęs maisto vengimas gali lemti svorio mažėjimą. Trečdaliui pacientų buvo stebimi gretutiniai psichikos sutrikimai. Gydymą rekomenduojama pradėti nemedikamentinėmis priemonėmis, o vaistus svarstyti esant gretutiniams psichikos sutrikimams.

Raktažodžiai. Užspringimo fobija, vaikai, paaugliai.